

boforeninger, angik, hvilket Beløb de enkelte Foreninger yde til Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder og til Rejseunderstøttelser til Husmænd. Paa dette tydelige og klare Spørgsmaal indsendte jeg et Svar, som forekommer mig ikke at staa tilbage for Forespørgslen i Klarhed. Det lyder saaledes:

„Efter Modtagelsen af Forespørgslen om, hvilke Tilskud de herværende Landboforeninger yde til Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder og til Rejseunderstøttelser til Husmænd, tillader man sig at anføre, at det i indeværende Finansaar stiller sig saaledes:

Maribo Amts økonomiske Selskab yder et Tilskud af	436 Kr.
Nordfalsters Landboforening yder et Tilskud af	119 —
Østlollands Landboforening yder et Tilskud af	121 —
Vestlollands Landboforening yder et Tilskud af	25 —

L. Reventlow.“

Jeg ved i Sandhed ikke, hvad jeg skulde have svaret mere, og naar jeg ser hen til de Svar, der ere indsendte fra de andre samvirkende Landboforeninger, ser jeg ogsaa, at f. Eks. de samvirkende sjællandske Landboforeninger have svaret ganske i Overensstemmelse med det Svar, jeg har indsendt. De have kun en lille Tilføjelse, som er ganske overflødig, idet der i en Rubrik særskilt anføres, hvor mange pCt. Foreningens Bidrag udgør af Statens Bidrag. Dette fandt jeg ingen Grund til at anføre i min Skrivelse, da Oplysninger derom ligge i Ministeriet og ganske sikkert ogsaa staa til Finansudvalgets Raadighed. Jeg stoler ogsaa paa, at det Svar, jeg har indsendt, har været fyldestgørende, da jeg ikke fra min høje foresatte paa dette Omraade, den højtærede Landbrugsminister, har faaet nogen Tilkendegivelse om, at der ønskedes yderligere Oplysninger, ligesom der heller ikke har forlydt noget om, at der i Finansudvalget har været udtalt nogen Misbilligelse af mit Svar. Jeg plejer at være knap i Ord og Tale, saa vidt det lader sig gøre. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds er noget mere vidtløftig end jeg, vore Meninger om, hvad der baader bedst, ere forskellige paa det Punkt. Jeg beklager, at jeg ogsaa i dette Spørgsmaal som i saa mange andre ikke kan være det ærede Medlems Meningsfælle.

Ved Siden af at behjælp mig, at mit Svar ikke skulde være fyldestgørende, ud-

bad det ærede Medlem sig nogle Oplysninger om Forholdene ovre paa Lolland-Falster. Jeg beklager, at det ærede Medlem ikke nævnedes noget om, hvad det var, han ønskede oplyst, saa at jeg staaer noget famlende, idet jeg gerne vil efterkomme hans Ønske. Jeg skal imidlertid gøre det saa godt som muligt og ogsaa, som min Vane er, saa kort som mulig give de Oplysninger, som jeg kan tænke mig maa interessere det ærede Medlem mest. Jeg vil da sige, at den Virksomhed, der udfoldes ovre i Maribo Amt med Hensyn til Præmiering af Huslodder, er af meget gammel Dato. Den kan føres tilbage lige til 1816. Da begyndte man at præmiere de dygtigste og fremmeligste Husmænd, naar de dyrkede deres Lodder godt og omhyggeligt. I 1823 begyndte man at give særlige Regler for, hvorledes disse Præmiebeløb skulde anvendes, og hvad der skulde fordres af de paagældende Husmænd. Der fordredes, hvad der var ganske naturligt efter det Standpunkt, Landbruget stod paa, at de skulde have Vekseldrift og Sommerstaldfodring, og man fordrede bl. a., at der skulde være anlagt Have, og enkelte Steder præmierede man for Dyrkning af Hør og Hamp. Senere hen gik man til at præmiere Pløjning med Køer. Det var noget, som den Gang var ret almindeligt, at Husmændene benyttede deres to Køer til Pløjningsarbejde, og det var jo naturligt at fremme Lysten dertil. I 1847 præmieredes 36 Pløjere. I 1873 begyndte Udviklingen rigtig at tage Fart, idet Staten den Gang begyndte at yde et Bidrag til Sagens Fremme paa 10,000 Daler til Fordeling over hele Landet. Siden den Gang har Maribo Amts og saa godt som alle landøkonomiske Foreninger rundt omkring i Landet arbejdet med Dygtighed, tør jeg sige, og med Flid paa at faa Husmandslodder dyrkede saa godt som muligt og paa at vække Interesse hos Husmændene for en fortrinlig Dyrkning af deres Lodder, og denne Husmandspræmiering har været en af Hovedopgaverne for Maribo Amts økonomiske Selskab.

Ved Siden af dette Selskab har der ovre i den Egn virket 3 andre Foreninger, siden 1892 Nordfalsters Landboforening, siden 1894 Østlollands Landboforening og siden 1901 Vestlollands Landboforening, og det er ret betydelige Summer, vi have anvendt paa denne Virksomhed. Vi have aarlig anvendt 6—700 Kr. i Gennemsnit. Jeg havde gjort nogle Notater, men jeg ser, at de ere blevne borte, jeg havde lagt dem her henne paa min Plads. Jeg kan